

**Tertialrapport 2021 -
2. tertial**

Innhold

Innhold	2
1. Rådmannens kommentar	3
1.1 Overordnede forhold	3
1.2 Jobbnærvær	4
1.3 Årsprognose økonomi	4
1.4 Handlingsrom	5
2. Status rammebetingelser og organisasjon	5
2.1 Rammebetingelser	5
2.2 Organisasjon	11
3. Status ledelse og felles	11
3.1 Overordnet samfunnsutvikling	11
3.2 Økonomi og nærvær	13
3.3 Status handlingsplan for området ledelse og felles	15
4. Status barnehage	20
4.1 Status handlingsplan	20
4.2 Økonomi og nærvær	23
4.3 Delegerte vedtak	24
5. Status skole	24
5.1 Status handlingsplan	24
5.2 Økonomi og nærvær	26
5.3 Delegerte vedtak	27
6. Status mestring og velferd	28
6.1 Status handlingsplan	28
6.2 Økonomi og nærvær	32
6.3 Delegerte vedtak pr 30.4.2021	33
7. Status lokalsamfunn	34
7.1 Status handlingsplan	34
7.2 Økonomi og nærvær	35
7.3 Delegerte vedtak	37
8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet	37
8.1 Status investeringer	37
8.2 Forslag til endringer	38

1. Rådmannens kommentar

Rådmannen legger med dette fram tertialrapport per 31. august 2021. Gjennom tertial- og årsrapporter skal administrasjonen gjøre rede for hvordan de kommunale oppgavene er løst innenfor rammene kommunestyret har vedtatt.

1.1 Overordnede forhold

Som omtalt i rapporteringen per første tertial, har koronasituasjonen preget den kommunale driften også inneværende år. For store deler av organisasjonen har det medført ekstrabelastninger som blant annet har bidratt til et høyere sykefravær og merutgifter. En annen konsekvens er at det ikke har vært mulig å oppnå de mål, og gjennomføre de tiltak, som er forutsatt i budsjett og handlingsprogram for 2021. Selv om situasjonen er bedret etter utgangen av første tertial, er rådmannen i tvil om det vil være mulig å ta igjen det som er tapt, både når det gjelder økonomi og oppfølging av handlingsprogrammet.

Hovlitunet omsorgssenter ble tatt i bruk i slutten av juni. Det nye omsorgssenteret er den største investeringen gjort av Søndre Land kommune noen sinne. Slik Hovlitunet framstår i dag, er det et signalbygg vi alle kan være stolte av. Det viktigste er likevel innholdet – at vi klarer å gi et godt og framtidsrettet tilbud innen forsvarlige økonomiske rammer. Her har vi fremdeles noe å jobbe med, ikke minst for å oppnå en driftsøkonomi i tråd med forutsetningene da prosjektet ble planlagt.

Mye arbeid er lagt ned for å legge til rette for en mulig etablering av en batterifabrikk ved Hasvalsætra. Vi har fått svært gode tilbakemeldinger på jobben som er gjort, men dessverre nådde vi ikke helt opp. Fra andre deler av landet, der slike prosjekter er i ferd med å bli realisert, har vi fått innsikt i de potensielle virkningene for lokalsamfunnet. Det er en viktig grunn til at vi velger å gå videre med reguleringsprosessen for å være enda bedre rustet dersom nye prosjekter skulle dukke opp.

Rammeoverføringene til kommunene er økt som kompensasjon for utgifter knyttet til koronasituasjonen. Av den grunn ble budsjetterte overføringer økt med ca. 9 millioner som en del av vedtaket av rapporten per første tertial. Det har ikke kommet signaler om ytterligere økte overføringer for resten av året.

Skatteinngangen per 31. august tilsier at det er forsvarlig å øke anslaget for året med 3 millioner kroner.

Anslaget for avkastningen på kommunens langsiktige plasseringer ble ved behandlingen av rapporten per første tertial, økt til 15 millioner kroner. Per utgangen av august er avkastningen 13,5 millioner kroner. Umiddelbart skulle det tilsi at mulighetene er store for å oppnå budsjettert avkastning, men dette er usikkert. Derfor vurderer ikke rådmannen det som riktig å foreslå en økning av budsjettert avkastning.

Så lenge Hovlitunet ikke er fullt ut ferdigstilt, blant annet med opparbeidede trafikk- og utearealer, har oppfatningen vært at renter på opptatte lån, kan føres som byggelånsrenter på investeringsprosjektet. I løpet av året har det imidlertid blitt avklart at renter på løpt siden bygget ble

tatt i bruk, må føres som utgifter i driftsregnskapet. Konsekvensen blir da en innsparing på ca. 5,2 millioner kroner i investeringsregnskapet, mens det i driftsregnskapet blir tilsvarende merutgifter.

Det sentrale lønnsoppgjøret for kommunal sektor endte med en ramme på 2,8 %. Som en del av oppgjøret, ble det avsatt midler til lokale forhandlinger. Per utgangen av andre tertial er ikke disse forhandlingene gjennomført i Søndre Land kommune. Det er heller ikke forhandlingene for de arbeidstakere som får lønn fullt ut fastsatt lokalt. En foreløpig vurdering tilsier at lønnsoppgjøret totalt sett vil kunne gjennomføres innenfor det som er avsatt i budsjettet.

Pensjonsutgiftene varierer mye fra år til år. De påvirkes bl.a. av lønnsoppgjør og utviklingen i finansmarkedene. Prognosene er derfor usikre. Slik det nå ser ut, kan det det tyde på at vi får en såkalt reguleringspremie (konsekvens av lønns- og trygdeoppgjør) som er vesentlig høyere enn budsjettet. Dette veies langt på vei opp av et stort premieavvik (lavere bokført pensjonspremie).

1.2 Jobbnærvær

Jobbnærværet andre kvartal 2021 (91,6 %) er lavere enn i andre kvartal 2021 (92,1%).

Også nærværet påvirkes av virusutbruddet, blant annet ved at ansatte med symptomer på infeksjoner i luftveiene har vært pålagt å ikke møte på jobb.

For året under ett, ligger nærværet på 88,5 %. Det er imidlertid avdekket usikkerhet knyttet til registreringene av nærvær. Dette som følge av manglende koblinger mellom ulike datasystemer. Det jobbes med å rydde opp i dette slik at vi kan få større trygghet for tallene.

1.3 Årsprognose økonomi

Budsjettstatus for de respektive kommunalområdene er kommentert lenger ut i dokumentet. Rådmannen er bekymret for signalene, spesielt fra Mestring og velferd og fra Skole. Sett i sammenheng med hva som ble rapportert (og budsjettjustert) per utgangen av første tertial, er dette alvorlig. Det gir også et svært krevende utgangspunkt for budsjettarbeidet for 2022.

Arbeidet med prosjektet «Bærekraftige tjenester», som tar for seg tilrettelagte tjenester i Mestring og velferd, har høyeste prioritet. Rådmannen legger videre til grunn at det innenfor alle områder tas aktive grep for å redusere utgiftene resten av året.

Det er viktig for rådmannen å understreke at innretningen på tiltak ikke må ha en karakter som gjør korttids vinning til langtids tap. Det innebærer eksempelvis at forebyggende tiltak, og tiltak som vektlegger mestring, ikke må være de første som salderes bort. Da oppnår vi bare at problemene skyves foran oss.

Kommunelovens § 14-5, 3. ledd lyder som følger:

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

Det kan hevdes at rådmannen, med de signalene som kommer fra flere kommunalområder, burde foreslå endringer i budsjettet. Dette til tross velger rådmannen kun å foreslå endringer som i

hovedsak handler om pensjon, renter og skatteinntekter. En realitet i den sammenheng er at det ikke finnes andre reserver for å kunne finansiere et potensielt merforbruk, enn å gå løs på kommunens sparepenger. Et annet – og vesentlig poeng for rådmannen – er å sende tydelige forventninger om at det umiddelbart iverksettes tiltak på alle nivåer i organisasjonen med sikte på innsparinger.

1.4 Handlingsrom

Rådmannen har gjentatte ganger formidlet at Søndre Land kommune har solid økonomi. Det er fremdeles situasjonen. Til tross for svake regnskapsresultat over flere år, er kommunens formue så godt som intakt. Hovedproblemet er at det burde ha vært mulig å avsette midler for å møte framtidige utfordringer med blant annet bortfall av vertskommunetilskudd og en aldersmessig mindre gunstig befolknings sammensetning.

For å snu denne trenden, og skape en bærekraftig økonomi over tid, ligger løsningen i fortsatt satsing på forebygging, tidlig innsats og mestring. Slik satsing er krevende. Resultatene ligger fram i tid, og de er ofte vanskelig målbare. Derfor er det så viktig at politikere og administrasjonen står sammen, ikke minst når de enklere – men kortsiktige – tiltakene fremmes som alternativet.

2. Status rammebetingelser og organisasjon

2.1 Rammebetingelser

Befolkningsutvikling første halvår 2021

	2021
Folketallet 1. januar 2021	5 579
<i>Fødselsoverskudd/underskudd</i>	- 4
<i>Nettoinnvandring</i>	7
<i>Nettoinnflytting</i>	- 17
Folketilvekst	- 14
Folketallet 1. juli 2021	5 565

Folketallet er redusert med 14 innbyggere første halvår 2021.

Økonomi

	Regnskap pr 2. tertial 2021	Periode- budsjett pr 2. tertial 2021	Avvik	Års- budsjett 2021 (inkl endr)	Års- prognose 2021 (avvik)	Regnskap 2.tertial 2020
BARNEHAGE	40 337 078	45 236 687	-4 899 608	67 700 000	-0,6 mill	30 141 126
SKOLE	45 370 526	40 519 970	4 850 556	61 000 000	Balanse	45 978 492
MESTRING OG VELFERD	123 527 425	122 688 913	838 512	193 700 000	Balanse	114 786 116
LOKALSAMFUNN	19 617 347	22 076 463	-2 459 116	33 180 000	-0,6 mill	21 465 722
FELLES	3 911 049	1 816 667	2 094 382	8 400 000	15 mill	3 711 396
STAB OG STØTTE	16 989 684	17 829 965	-846 281	27 600 000	Balanse	18 039 114
UTVIKLING	8 749 700	7 053 683	1 696 018	12 848 250	-3 mill	4 867 112
RÅDMANN- GRUPPE	3 723 580	4 554 574	-830 994	7 100 000	Balanse	4 183 784
POLITISK LEDELSE	2 701 645	2 793 885	-92 240	4 400 000	Balanse	2 698 304
PREMIEAVVIK	0	0	0	-12 000 000	-12 mill	0
SUM ORDINÆR DRIFT	264 922 034	264 570 805	351 229	404 558 250	-1,2 mill	245 871 166

	Regnskap pr 2. tertial 2021	Periode- budsjett pr 2. tertial 2021	Avvik	Års- budsjett 2021 (inkl endr)	Års- prognose 2021	Regnskap 2.tertial 2020
SKATTER OG RAMMETILSKUDD	-282 628 680	-276 761 600	-5 867 080	423 900 000	-3,9 mill	-280 406 628
RENTER OG FINANS	18 664 053	6 565 828	12 098 225	19 341 750	5,1 mill	2 514 305
SUM TOTALT	957 406	-5 624 967	6 582 373	0	Balanse	-32 021 156

Prognosen pr 31.8. viser et samlet mindreforbruk på 1,2 mill. innenfor ordinær drift, målt mot gjeldende budsjett.

I forhold til opprinnelig budsjett ble rammen for ordinær drift oppjustert med 22,0 mill. etter første tertial. De største endringene var:

- Utviklingsenheten – økt ramme på 4,0 mill. i forbindelse med arbeidet med batterifabrikk. Dette ble finansiert med bruk av bufferkapitalfond.
- Mestring og velferd – økt ramme med 22,5 mill., blant annet på grunn av bortfall av tilskudd til ressurskrevende tjenester på 16,5 mill.
- Premieavvik – økt inntekt med 5,9 mill. i henhold til prognose fra KLP

Prognose etter 2. tertial:

For skatter og rammetilskudd forventes økt inntekt på til sammen 3,9 mill.

For renter og finans skyldes merforbruket økte renteutgifter av byggelånsrenter for investeringen på Hovlitunet som var budsjettert som investering ut året 2021, men renter påløpt etter overtakelsen 1. juni 2021 blir belastet drift.

For mer utfyllende informasjon om økonomi henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

Finans

Langsiktige plasseringer

I kommunens økonomi- og finansreglement er det definert rammer for langsiktige plasseringer. Disse er som følger:

	<i>Maksimal</i>	<i>Minimal</i>	<i>Normal</i>
- Bankinnskudd/pengemarkedsfond	85 %	15 %	20 %
- Obligasjoner – lav kredittrisiko	75 %	20 %	40 %
- Obligasjoner – høyrente	15 %	0 %	10 %
Sum rentebærende midler	100 %	55 %	70 %
- Garanterte produkter	20 %	0 %	0 %
- Eiendom	10 %	0 %	0 %
- Alternative investeringsprod./hedgefond	10 %	0 %	0 %
Sum eiendom/alt. investeringsprod.	20 %	0 %	10 %
- Norske aksjefond	10 %	0 %	8 %
- Utenlandske aksjefond	20 %	0 %	12 %
Sum aksjefond	25 %	0 %	20 %

Tabellen under viser markedsverdi og avkastning pr. 31.08.2021. fordelt på de forskjellige aktivaklasser:

Aktivaklasse	Markedsverdi	
		Resultat hittil i år
Bankinnskudd/pengemarked	47 118 813	148 574
Obligasjoner - investment grade	135 887 850	2 366 249
Obligasjoner - høyrente	33 394 218	2 066 592
Sum rentebærende investeringer	216 400 881	4 581 415
Eiendom	9 870 000	493 850
Alternative inv/hedgefond/garanterte	-	0

Sum alternative investeringer	9 870 000	493 850
Norske aksjefond	27 175 379	2 484 581
Utenlandske aksjefond	41 300 574	5 924 066
Sum aksjefond	68 475 953	8 408 646
Sum alternative + aksjefond	78 345 953	8 902 496
Totalt	294 746 834	13 483 911

Avkastningen pr. 2. tertial er god. Som tabellen viser står aksjefond for hele 8,4 mill. av en totalavkastning på 13,5 mill. Det er riktig å gjøre oppmerksom på at aksjefond er særlig utsatt for svingninger i markedet, og at det derfor er en viss usikkerhet med tanke på årsprognosen.

Tabellen under viser andelen av de forskjellige aktivklasser, målt opp mot hva som er definert i økonomi- og finansreglementet.

Aktivklasse	Markedsverdi	Allokering	Min. allokering	Normal allokering	Max allokering	Rammekrav
Bankinnskudd/pengemarked	47 118 813	16,00 %	15 %	20 %	85 %	√
Obligasjoner - investment grade	135 887 850	46,10 %	20 %	40 %	75 %	√
Obligasjoner - høyrente	33 394 218	11,30 %	0 %	10 %	15 %	√
Sum rentebærende investeringer	216 400 881	73,40 %	55 %	70 %	100 %	√
Eiendom	9 870 000	3,30 %	0 %	0 %	10 %	√
Alternative inv /hedgefond/garanterte	-	0,00 %	0 %	0 %	10 %	√
Sum alternative investeringer	9 870 000	3,30 %	0 %	10 %	20 %	√
Norske aksjefond	27 175 379	9,20 %	0 %	8 %	10 %	√
Utenlandske aksjefond	41 300 574	14,00 %	0 %	12 %	20 %	√
Sum aksjefond	68 475 953	23,20 %	0 %	20 %	25 %	√
Sum alternative + aksjefond	78 345 953	26,60 %	0 %	30 %		√

Totalt	294 746 834	
--------	-------------	--

Som tabellen viser er alle aktivklassene innenfor kravene i reglementet.

Lånegjeld

Lånegjeld fordelt på långiver:

Sertifikatlån	83 500 000
Kommunalbanken	389 310 660
KLP Kommunekreditt	312 021 669
Husbanken	49 744 913
Sum lån	834 577 242

Rentesikring

	Fastrente:	Betingelser:	Utløpsdato:
Kommunalbanken	24 500 000	2,36 %	01.02.2026
Kommunalbanken	98 148 150	0,79 %	01.02.2022
Kommunalbanken	142 500 000	2,41%	17.01.2030
KLP Kommunekreditt	50 266 666	2,09 %	17.06.2024
KLP Kommunekreditt	46 666 669	2,09 %	17.06.2024
KLP Kommunekreditt	6 290 003	2,16 %	09.12.2021
KLP Kommunekreditt	49 114 999	2,48 %	15.11.2024
KLP Kommunekreditt	48 333 333	1,56%	23.08.2024
KLP Kommunekreditt	42 000 000	0,90%	11.07.2022
Totalt fastrente	507 819 820		
	Swapper (rentebytteavtaler):		
Kommunalbanken	5 250 000	2,21 %	31.12.2024
Kommunalbanken	6 150 000	2,72 %	28.06.2024
Totalt swap	11 400 000		
Totalt rentesikret	519 219 820		
Refinansieringsrisiko (sertifikatlån):			
Nordea	18 000 000		
Nordea	21 500 000		
Nordea	21 000 000		
Nordea	23 000 000		
Totalt	83 500 000		

Som tabellen viser er 519,2 mill. rentesikret, av en total lånegjeld på 834,5 mill. Dette tilsvarer en sikringsgrad på 62,2 %. Som kjent har rentenivået være lavt i den senere tid, samtidig som det varsles

en forventet økning framover Målet har vært å finne en balanse mellom å utnytte det lave rentenivået nå, og samtidig sikre inn mot en framtidig økning.

Sertifikatlån er en kortsiktig finansiering med særlig gunstige rentebetingelser. Kommunens sertifikatlån forfaller i utgangspunktet i sin helhet på 3 måneder, men praksis er å refinansiere hele lånet hvert kvartal, med unntak av én årlig nedbetaling.

2.2 Organisasjon

Nærvær pr kommunalområde og totalt

	1. halvår 2021	1. halvår 2020	1. halvår 2019
BARNEHAGE	87,1 %	88,7%	
SKOLE	92,5%	90,6%	90,3%
MESTRING OG VELFERD	89,0%	89,4%	91,3%
LOKALSAMFUNN	94,5%	93,8%	93,9%
STAB OG STØTTE	94,3%	88,4%	-
UTVIKLING	100%	92,6%	-
RÅDMANNSGRUPPE	100%	100%	93,6%
TOTALT	90,6%	92,1%	91,5%

Tabellen viser en nedgang i sykefraværet første halvår 2021 sammenlignet med samme periode i 2020 og 2019. For mer utfyllende informasjon om jobbnærvær henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

3. Status ledelse og felles

3.1 Overordnet samfunnsutvikling

Her beskrives status for de områdene som er angitt i kapittel 4.2 i den vedtatte handlingsplanen.

Sentrumsprosjektet

Sentrumsprosjektet er inne i en konseptfase. To arbeidsgrupper for henholdsvis arealdisponering og aktiviteter i sentrum har våren 2021 jobbet med å følge opp temaene i parallelloppdraget.

Arbeidsgruppen for aktiviteter har utarbeidet et forslag til etablering av en lekeplass på Fladsrudtomta. Målet er å etablere lekeplassen innen utgangen av året.

Boligutvikling

På Karolinelunden er utbygger i gang med salg av boliger. På Grettejordet jobber Nordbolig med forslaget til reguleringsplan. Framdriften våren 2021 ble forsinket i påvente av en kommunal utredning knyttet til overvann som følge av den planlagte utbyggingen på Klinkenbergtoppen.

Utredningen er nå ferdigstilt, og Nordbolig tar sikte på å legge fram forslag til reguleringsplan i nærmeste framtid.

Kråkvika

Arbeidet med områdereguleringsplan i Kråkvika har denne våren måttet vike til fordel for andre store oppgaver.

Tursti på Valdresbanen

Stortinget vedtok i juni 2021 å frigjøre banelegemet til andre formål. Prosessen knyttet til vurdering av framtidig bruk er startet. Det tas sikte på å legge fram en sak om etterbruken for kommunestyret innen utgangen av 2021.

Trafikksikkerheten Søndre Land idrettspark.

Saken er stilt i bero til Valdresbanens framtid er avklart.

Bredbånd

Følgende tabell viser status i bredbåndsutbyggingen

Område	Leverandør	Status
Landåsbygda	Eidsiva bredbånd	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig desember 2022
Skjeskroken	Eidsiva bredbånd	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig juni 2022
Vestsida Nord	Telenor	Under planlegging. Ferdig utbygd høsten 2023
Vestsida Sør	Telenor	Under planlegging. Ferdig utbygd høsten 2023
Nordre Østbygda	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 2. kvartal 2023
Bergegarda	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 2.kvartal 2023
Hov Øst	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 1.kvartal 2023
Halmrast - Enger	Telenor	Under planlegging. Ferdig utbygd 4.kvartal 2022
Fluberg – Hov	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 1.kvartal 2023
Trevatn	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 4.kvartal 2022

Folkehelse

Oppfølgingen av folkehelse 2025 skjer gjennom flere ulike prosjekter og aktiviteter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er lagt inn under statusrapporten for de enkelte kommunalområdene.

Næringsutvikling

Arbeidet med sikte på etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra var den store satsingen på næringsutvikling våren 2021. Dessverre ble området ikke med til neste runde i utvelgelsesprosessen. Kommunestyret vedtok i møte 27. september likevel å videreføre arbeidet med reguleringsplan for Hasvalsætra.

Kultur og frivillighet

Det tas sikte på å legge fram en kommunal frivilligmelding på kommunestyrets møte i november.

Natur, klima og energi

Søndre Land kommune ble i 2020 innvilget klimasatsmidler fra Miljødirektoratet på kr. 1 000 000.-.

Midlene skal brukes til følgende tiltak:

- Utarbeide en strategisk plattform for omstilling til lavutslippssamfunnet
- Utrede klimavennlige løsninger som en del av reguleringsplanene for Klinkenbergtoppen og Hov sentrum
- Samfunnsdugnad for omstilling til lavutslippssamfunnet
- Økt kompetanse på klimavennlig samfunnsutvikling i kommunestyret

Våren 2021 har arbeidet vært fokusert på å gjennomføre klimaanalyser knyttet til Klinkenbergtoppen boligområde og Hov sentrum. I tillegg har det, i forbindelse med medvirkningsprosessen knyttet til kommuneplanens samfunnsdel, blitt arrangert klimamøter med skoleelever på 5. – 10. trinn.

3.2 Økonomi og nærvær

FELLES	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjett 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjett 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	1.tertial 2020
Totalt felles	3 911 049	1 816 667	2 094 382	8 400 000	15 mill	3 711 396

Fellesutgifter er et område hvor ulike felleskostnader for Søndre Land kommune blir utgiftsført. Disse felleskostnadene forventes å være noe høyere enn budsjettet.

Pensjonsutgiftene blir betydelig høyere enn budsjettet i år. Dette skyldes blant annet et stort pensjonsoppgjør. Foreløpige beregninger tilsier ca 15 mill i merutgift.

I budsjettet ligger det også en avsetning på 4,5 mill kroner til årets lønnsoppgjør. Det tyder på at dette vil holde.

Basert på disse forhold vurderes det å bli et merforbruk på 15 mill i 2021.

PREMIEAVVIK	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjett 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjett 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	2.tertial 2020
Totalt felles	0	0	0	-12 000 000	-12 mill	0

Premieavviket er ikke kjent før 31.12., men vi har en prognose fra KLP som tilsier at årets premieavvik blir på ca 32 mill. I tillegg har vi fjorårets premieavvik som må utgiftsføres (8 mill). Netto premieavvik forventes da å bli en merinntekt på 24 mill.

STAB OG STØTTE	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjet 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjet 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	2.tertial 2020
Totalt stab og støtte	16 983 684	17 829 965	-846 281	27 600 000	Balanse	18 039 114

Det forventes balanse på Stab og støtte etter at driftsrammene til ble økt med 0,8 mill i 1. kvartal. Det vil være utfordringer med å nå dette. I 2020 hadde Stab og støtte ett merforbruk, men det ble ikke valgt å styrke driftsrammene i 2021. Det er økende kostnader i forhold til lisenser og kontingenter til dataprogrammer som det er behov for i digitaliseringen av arbeidet. I tillegg har det vært økte utgifter på sikkerhet innenfor IKT. Bakgrunnen for det er datainnbruddet i Østre Toten kommune. På grunn av fravær i IKT avdelingen har det vært behov for bistand fra eksterne konsulenter som fører til økte utgifter på IKT 2. halvår i 2021. Søndre Land kommune har hatt en betydelig økning i antall lærlinger de siste årene, og det har da vært behov for å ansette en lærling koordinator i 50 % stilling, som det ikke er lagt inn i budsjettet for 2021.

HR og lønn har gått med en ansatt mindre frem til ny ansatt begynte i september, vil da få normale utgifter i forhold til lønn. Det har blitt satt inn et varig tiltak med å reduserer med en 40 % stilling i Stab og støtte- antall årsverk i 2. kvartal er da 16,8 (eks. hovedtillitsvalgte og lærlinger).

UTVIKLING	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjet 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjet 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	2.tertial 2020
Totalt utvikling	8 749 700	7 053 683	1 696 018	12 848 250	- 3 mill	4 867 112

Den ordinære driften av utviklingsenheten, i hovedsak lønn og sosiale utgifter knyttet til faste stillinger, er i balanse. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til noen av prosjektene under utviklingsenheten. Utgifter til næringsutvikling, herunder Bolyst-satsingen, er ikke tilstrekkelig budsjettert. Det samme gjelder folkehelseprosjektet.

Tilskudd til bredbåndsutbygging er så langt belastet med vel kr 900 000. Hvor mye som vil påløpe i år, utover dette, er ikke avklart. Forutsetningen er at disse tilskuddene skal finansieres fra avsatte fondsmidler. Det vil derfor være nødvendig med inntektsføring av fondsmidler på et senere tidspunkt.

Driftsutgiftene knyttet til mulig etablering av batterifabrikk beløper seg så langt til ca. 1 million. Rammen på 4 millioner som kommunestyret bevilget under behandlingen av tertialrapporten etter første tertial, blir dermed ikke disponert i sin helhet.

RÅDMANNS-GRUPPE	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjet 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjet 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	2.tertial 2020
Totalt rådmannsgruppe	3 723 580	4 554 574	-830 994	7 100 000	Balanse	4 183 784

På området er budsjettetert utgifter til lederutvikling, kurs og konsulenttenester som omfatter hele kommunen. Disse utgiftene er ikke påløpt ved utgangen av andre tertial. Korrigert for dette, ligger rådmannsgruppa an til balanse for året som helhet.

POLITISK LEDELSE	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjet 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjet 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	2.tertial 2020
Totalt politisk ledelse	2 701 645	2 793 885	-92 240	4 400 000	Balanse	2 698 304

Det forventes balanse på dette området, ingen kjente ekstrautgifter så langt.

3.3 Status handlingsplan for området ledelse og felles

Nedenfor følger en statusoppdatering på handlingsplanen 2021 – 2024, kapittel 4.7 – Ledelse og felles:

Tverrfaglige nettverk:

Alle tverrfaglige nettverk, i henhold til ny administrativ organisering, er igangsatt.

Strategi- og handlingsplan for tidlig innsats:

Fokus på tidlig innsats er forsterket i hele kommuneorganisasjonen, spesielt i nettverksarbeidet. Vurderingen ved utgangen av andre tertial er at det ikke er hensiktsmessig å bruke ressurser på et generelt planarbeid, men heller forsterke vektleggingen av tidlig innsats i budsjett og økonomiplan 2022-2025.

System for gevinstrealisering og dokumentasjon av effekten av digitalisering:

Det gjennomføres i 2021 et lederutviklingsopplegg der formannskapet og sentrale tillitsvalgte også er invitert. Prosjektstyring og gevinstrealisering har vært sentrale tema, og det ny prosjektmodell er under innføring. Denne fokuserer i særlig grad på gevinstrealisering.

Mer effektiv bruk av vikarer:

Følges opp som en del av arbeidet med budsjett og økonomiplan 2022-2025.

Interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen:

Det regionale kommunedirektør-/rådmannsutvalget har igangsatt et arbeid med utgangspunkt i føringer fra Gjøvikregionen interkommunale politiske råd. Så langt er det utarbeidet forslag til viljeserklæring og håndbok for interkommunalt samarbeid. Forslaget legges fram til politisk behandling i kommunestyrene i løpet av høsten. De tillitsvalgte er koblet på arbeidet.

Medarbeiderundersøkelse:

Gjennomføres i løpet av andre halvår

3.3 Vedtak

Delegerte vedtak:	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Startlån og tilskudd	37	9	28	

Nedenfor redegjøres det kort for status i politiske vedtak som er under oppfølging av administrasjonen. Oversikten er ikke uttømmende, men det er gjort et utvalg av større saker. Når det gjelder status investeringsprosjekter henvises det til eget kapittel for investeringer.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 26/19	Hovedprosjekt Søndre Land i møte med framtida	Strategi 1 – kommuneplanens samfunnsdel: Planprogram vedtatt av kommunestyre juni 2020. Involvering av befolkningen var planlagt gjennomført høsten 2020, men utsatt som følge av pandemisituasjonen. Kommunestyret har drøftet innspill til planen i to møter våren 2021. I tillegg pågår det en prosess med innspill fra kommunalområdene. Involveringen av befolkningen planlegges gjennomført høsten 2021. Planvedtak i løpet av første halvår 2022. Strategi 2 – administrativ organisering:

		<p>Ny organisering på plass 1. mars 2020. Etablering av tverrfaglige nettverk forsinket på grunn av pandemien. Alle i drift innen 30. juni 2021.06.02</p> <p>Strategi 3 – budsjettprosessen: Lagt til grunn i budsjett- og økonomiplanprosessen 2021-2024. Lagt opp til justering for prosessen 2022 – 2025.</p> <p>Strategi 4 – videreføring og samordning av prosjekter og prosesser: Lederutviklingsprogram 2021 (med invitert formannskap og tillitsvalgte) med tema prosjektstyring og gevinstrealisering. Revidert modell implementeres fra høsten 2021.</p>
KST 80/20	Eierskapsmelding 2019	<p>Innspill om oversikt over styremedlemmer som en del av eierskapsmelding spilles over til nytt eierskapssekretariat, jf. egen sak.</p> <p>Endret i eierskapsmelding for 2020.</p>

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 90/20	Handlings- og økonomiplan 2021 - 2024	<p><u>Fritidskort - utprøving</u> Søndre Land kom ikke med på ordningen i 2021 og midlene er omdisponert, jfr vedtal Fsk 53/21 KST vedtak om fortsatt kommunal løypekjøring av stamløypenettet</p> <p><u>Utredning leie for eie</u> Har søkt og er tatt opp i nettverket «Bolig for velferd» i regi av Innlandet fylkeskommune, NAV og Statsforvalteren i Innlandet. Dette er et av flere tiltak og utredningen vil fortsette inn i 2022.</p> <p>Restavfall – mulighet for gratis innlevering Avklares med de andre kommunene i Gjøvikregionen til høsten 2021.</p> <p><u>Dysleksivennlig skole</u> Regionalt hovedtema fra august 2021 med fire regionale samlinger; «Lesing og inkluderende praksis med fokus på ledelse» v/Jan Merok Paulsen og Vigdis Refshal. Igangsatt revidering leseplan for grunnskolen skolenes begynneropplæring. Veiledning fra HINN.</p> <p><u>Øremerkede midler til elever med varig nedsatt funksjonsevne</u> Styrking på 1,2 mill. kroner tilført rammen til Felles Skole (12100).</p> <p><u>Løpende barnehageopptak</u> Vedtektsendring i kommunestyret 14.06.21 sikrer barn som søkes inn etter hovedopptaket rett til plass den måneden barnet fyller ett år. Plass blir tildelt i den barnehagen det er ledige plasser.</p> <p><u>Heltidsvalget</u> Det er nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med heltidsvalget- det har vært gjennomført flere arbeidsmøter, og arbeider forsetter i 2. halvår 2021.</p>
KST 93/20	Bosetting av flyktninger 2021-2025	Bosette inntil 20 personer hvert år i perioden. Det er gitt tilsagn om 10 bosettinger for 2021. To personer er bosatt etter nyttår, og en familie på seks familiemedlemmer ventes i løpet av november.
KST 95/20	Revidering av eierskapspolitikk for kommunene i Gjøvikregionen	Kommunestyret vedtok 14. juni, sak 32/21, å slutte seg til felles eierskapssekretariat for kommunene i Gjøvikregionen. Gjøvik kommune følger opp videre.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 2/21	Opprettelse av frivilligpris - ildsjelpris	Er vedtatt med retningslinjer. Planlagt utdeling våren 2022. Planlagt annonsert på høsten 2021.
KST 13/21	Opprettelse reetablering av kulturpris	Er vedtatt med retningslinjer. Planlagt utdeling våren 2022. Planlagt annonsert på høsten 2021.
KST 14/21	Opprettelse av kulturstipend	Kulturstipendet ble lyst ut i begynnelsen av juni og ferdig behandlet for 2021.
KST 15/21	«Pit stop Kråkvika» og Ressursteam Tiltak for ungdom	<p>For de 8 unge voksne som har deltok i første gruppe PitStop var resultatet 2 mnd etter avsluttet tiltak som følgende:</p> <ul style="list-style-type: none">3 stk har begynt på skole,2 har begynt i arbeid,2 har startet i arbeidsforberedende trening,1 får opplæring i konkrete arbeidsoppgaver rettet mot arbeid i en bestemt bedrift,1 droppet ut (skal delta på nytt) <p>Andre PitStop-gruppe er nå inne i slutfasen, med 7-8 deltakere, hvorav et par bare har deltatt sporadisk av ulike årsaker. For disse deltakerne er det også lagt planer for videre aktivite, men det er for tidlig å si noe om resultat og utbytte.</p> <p>Ressursteam har i tillegg til de som har deltatt i PitStop, fulgt opp 10 ungdommer. Tilbakemelding fra psykisk helse- og rustjeneste er at de nå kommer tidligere inn og når flere unge enn de gjorde før vi satte i gang med ressursteam. Dette tror vi er fordi det blir kortere vei tjenestene imellom når vi jobber i team og det ikke kreves henvisning og tildeling før de unge kan motta psykisk helsehjelp.</p> <p>I november 2020 var 22 % av innbyggerne fra 18-24 år registrert på NAV. Pr august 2021 var 15 % av denne aldersgruppa registrert på NAV. Tallene for NAV pleier imidlertid å se ganske bra ut på denne tida av året, altså i tiden rett etter skolestart. Det blir derfor spennende å følge med på denne gruppa videre utover høst og vinter.</p>

KST 25/21	Spredningskonferanse om folkehelse – forslag fra Søndre Land Senterparti og Søndre Land Arbeiderparti	Usikkerhet rundt smittesituasjonen gjorde det vanskelig å planlegge konferanse innværende år. Det vurderes derfor ikke som realistisk å få dette til før årsskiftet. Foreslås innarbeidet i handlingsprogrammet for 2022. Orientering om Pit-stop Kråkvika gjennomført i kommunestyret 14.06.21
KST 28/21	Bærekraftig reisemålsutvikling – Visit Innlandet	Lokal kontaktperson er utnevnt, dvs. næringsrådgiver. Kommunen deltar i møtepunkter med Visit Landet.
Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
FSK 22/21	Godkjenning av prosjektplan for konseptfasen sentrumsprosjektet	Prosjektplanen er under gjennomføring. Komite for lokalsamfunn er, som styringsgruppe, orientert om framdriften. Rapport fra konseptfasen legges fram til politisk behandling i løpet av høsten
FSK 50/21	Mulig etablering av batterifabrikk	Prosessen med batterifabrikk er avsluttet. Det jobbes videre med reguleringsplan for Hasvalsætra industriområde.

For øvrig henvises til beskrivelse av satsningsområder i de respektive kommunalområder og status investeringsprosjekter.

4. Status barnehage

4.1 Status handlingsplan

Kommunalområdet barnehage skal følge opp målet med en kommune som er attraktiv for unge familier i etableringsfasen. Kommunalområdet skal gi tjenester av høy kvalitet innenfor barnehage og helsesykepleiertjenesten.

Barnehagetjenesten

Kommunen som barnehagemyndighet skal sikre et helhetlig barnehagetilbud av god kvalitet i tråd med nasjonale føringer som er tilpasset lokale behov. Barnehagetjenesten skal bidra til den gode starten som fremmer barns trivsel, lek og læring. En barnehage med god kvalitet krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne.

Barnehagens overordnede mål er styrende for våre utviklingsarbeider og satsningsområder.

Pandemien har satt sine begrensninger, men framdriften er sikret innenfor kommunalrådets utviklingsarbeider i 2.kvartal. «[Læringsmiljøprosjektet](#)» (LMP) har med sine eksterne veiledere gitt personalet ny innsikt og kompetanse for å kunne sikre barna et trygt og godt barnehagemiljø. Helt konkret er personalet i prosess med å utarbeide «plan for et trygt og god barnehagemiljø i Søndre

Land». Dette sees i nær sammenheng med videreutviklingen av COS/trygghets sirkelen som skal styrke personalets relasjonskompetanse for å sikre størst mulig trygg tilknytning for det enkelte barn.

Utdanningsdirektoratets kompetansestrategi er bakgrunnen for Søndre land sin deltakelse i Regional kompetanse for barnehage (ReKomp). I nært samarbeid med Statsforvalteren og Høgskolen i Innlandet er kompetansehevingen rettet mot pedagogiske ledere og styrere for å styrke den enkelte barnehage til å lede egne utviklingsarbeider.

Nettverket for tidlig innsats og forebygging har 2. kvartal vektlagt arbeidet med implementeringen av «Drøftingsteam» som er tverrfaglig sammensatt og har som mål å kunne gi veiledning og avklare bekymring i meldt sak til ansatte samt barn, ungdom og deres familier. Innenfor det helhetlige nettverksarbeidet jobbes det nå konkret med å sikre et strukturert og kvalitativt godt samarbeid i overgangsfasene mellom helsestasjon og barnehage samt barnehage og skole. Det jobbes også med å videreutvikle kommunens COS-satsning.

Løpende barnehageopptak

Det er ved 2. tertial fullt belegg i Svingen, Hov og Montessori. Det er noen ledige plasser i Grettegutua og Trevatn. Vestsida har flere ledige plasser.

Jf vedtektsendringer om løpende opptak har nye søkere etter hovedopptaket blitt tildelt plass. I hovedsak har de nye søkerne startet opp i Grettegutua.

Helsestasjon, skolehelse- og jordmortjenesten og helsestasjon for ungdom

Tverrfaglighet og samarbeid mellom ulike instanser er en viktig forutsetning for å kunne gi god og tidlig innsats til barna med sine familier. Helsestasjon, skolehelse- og jordmortjenesten og helsestasjon for ungdom har en sentral plass i dette arbeidet. Tilskuddsordning gjennom Helsedirektoratet har muliggjort en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Med tanke på det store behovet, spesielt innenfor skolehelsetjenesten, er dette en påkrevd styrking for å kunne gi barn og unge den hjelp og støtte som nå er ekstra etterspurt bla grunnet følgende av pandemien. Helsestasjonsressursen i skolehelsetjenesten har økt til flere dager i uka. Den tverrfaglige samhandling har blitt styrket og det er økt tilgjengelighet. Hjemveileder jobber i prosjekt; «familiebasen». Dette er et lavterskel tiltak/tilbud for de mest sårbare familier i Søndre Land kommune. Oppstart er planlagt innen utgangen av 2021, og er en omdisponering av ressurser fra fellestjenester og hjemveileder. Helsestasjonen jobber også med et felles prosjekt for å bli ammekyndig helsestasjon; økt kompetanse hos de ansatte for å kunne ytre kvalitativt bedre tjenester på dette området. Tidlig hjemmebesøk hos de nyfødte har blitt styrket ved økt jordmor/helsestasjonsressurs.

Fellestjenester

Spesielle pedagogiske tjenester for barnehage og logopedtjenesten er sentral i forhold til den tidlige innsatsen. I tillegg til de ordinære tjenestene fra logoped og spesialpedagog er veiledning og kursing av personalet er prioritert oppgave da sentrale føringer understreker viktigheten av å bringe kompetansen nærmere barna. Spesialpedagogen er sentral i prosjekt «familiebasen».

Barnevern og tilfynsførerordning

Saker:

Antall meldinger: 55
Meldinger over frist: 0
Meldinger konkludert med undersøkelse: 19
Aktive undersøkelser: 24
Undersøkelse over frist: 2
Undersøkelse utvidet frist: 1
Barn med hjelpetiltak pr 30.04.: 23
Barn med omsorgstiltak pr 30.04: 14
Ettervern 18-25 år: 11

Det er mottatt 55 bekymringsmeldinger i perioden, 19 av disse har gått til undersøkelse. Bekymringsmeldinger som ikke er konkludert med undersøkelse er henlagt med bakgrunn i allerede aktive tiltak eller aktiv undersøkelse.

Fravær:

Fraværsprosent for 2 tertial er 15,79. Alle ledere i barnevernstjenesten deltar i Gjøvik kommunes nærværprosjekt. Den enkelte sykemeldte følges opp av nærmeste leder i hht kommunens overordnede retningslinjer. Sykefravær er inkludert i tjenestens HMS/IA arbeid. Det er utarbeidet forslag til tiltak og iverksatt tiltak med mål om å øke ansattes tilstedeværelse på jobb. Sykefravær øker belastningen på øvrige ansatte. Det er rekruttert og ansatt vikarer for å dekke opp langtidsfravær for å redusere merbelastning på de som er på jobb. Videre jobbes det aktivt med økt grad av medvirkning, tilstrekkelig informasjon og opplevd tilhørighet og trivsel i tjenesten.

Økonomi:

På bakgrunn av driften 2. tertial er det et estimert merforbruk for Gjøvik og Land barneverntjeneste. Det er noe merforbruk på administrasjon og saksbehandling, men det største avviket er knyttet til barnevernstiltak. Det er feil i budsjettering for 2021 da budsjett for utgiftsdekning fosterhjem og besøkshjem er redusert tilsvarende reduksjon i arbeidsgodtgjøring fosterhjem. Selv om det er systematisk jobbet med å redusere arbeidsgodtgjøring er det ikke realistisk å redusere utgiftsdekning da det kun er i helt spesielle tilfeller fosterhjem og besøkshjem har utgiftsdekning ut over standard sats. Årsprognosen for Gjøvik og Land barneverntjeneste er beregnet på bakgrunn av merforbruket pr. 31.08.2021. Det vil bli satt i verk tiltak for å begrense merforbruket. Fra og med 01.07.2021 er administrasjonen redusert med 1X40% stilling. Det er knyttet økonomisk usikkerhet til tiltakssiden av barnevernsarbeidet. Dette fordi behovet for tiltak i den enkelte sak ikke kan forutsies, og det kan endre seg underveis. Tilsynsførerordningen har en årsprognose i balanse.

Gjøvikregionen barnevernvakt har et estimert merforbruk. Merforbruket skyldes mangelfull budsjettering faste stillinger, pensjonsutgifter og kostnader til vaktordning. Merforbruket skyldes mangelfull budsjettering faste stillinger, pensjonsutgifter og kostnader til vaktordning. I budsjettet er det ikke tatt høyde for behov for vikarer knyttet til ferieavvikling. Viser for øvrig til egen rapport for Gjøvikregionen barnevernvakt.

Det forventes balanse innenfor barnevern for Søndre Land kommune.

Oppfølgingspunkter:

Barnevernsjef sa opp sin stilling i starten av mai 2021. Gjøvik og Land barneverntjeneste har nå konstituert barnevernsjef i påvente av rekruttering. Det vil i denne perioden også bli vurdert endringer i ledelsesstruktur og støttefunksjoner. En av endringene som er iverksatt er delegert budsjettmyndighet til den enkelte leder som dermed har fått et større ansvars- og eierforhold til de økonomiske rammene. Det er gjennomført opplæring i økonomioppfølging i barneverntjenestens

ledergruppe. Det er i tillegg satt inn økt støtte fra økonomirådgivere for å sikre kompetanse og utarbeidelse av rutiner for økonomioppfølging. Dette for at økonomistyringen i tjenesten skal bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte fremover.

Gjøvik og Land barneverntjeneste har pr.2.tertial ikke klart å tilpasse driften til de gjeldende økonomiske rammer. Merforbruket administrasjon og saksbehandlere skyldes i all hovedsak bruk av innleid konsulent som har vært nødvendig på grunn av saksmengde i kombinasjon med sykefravær i tjenesten. Sykefravær har i liten grad vært dekket opp av vikarer. Det er på rapporteringstidspunkt rekruttert og ansatt vikarer for å dekke opp sykefravær. Avtale om kjøp av konsulenttjenester avsluttes ila september. Fremover vil det tas sikte på å raskt rekruttere vikarer ved langtidsfravær.

Gjøvik og Land Barneverntjeneste følger Buf-dirs veiledningsprogram, der tema er systematisert samarbeid og forsvarlig tjenesteproduksjon i alle 3 kommuner, forberedelse til barnevernsreformen samt intern prosess knyttet til kommunikasjon og medvirkning.

Barnevernsreformen har direkte innvirkning på Gjøvik og Land barneverntjeneste både i form av overføring av oppgaver fra stat til kommune og økonomiske konsekvenser i form av betydelig økning i egenandel for kjøp av statlige tiltak. Kartlegging av og informasjonsarbeid om konsekvenser av barnevernsreformen samt planlegging og iverksetting av tiltak slik at tjenesten kan imøtekomme reformens krav er et prioritert område.

På rapporteringstidspunkt disponerer barnevernstjenesten arbeidsplasser i rådhuset og på Øverby i tillegg til hjemmekontor. Det er internt satt i gang prosess for å sikre god overgang til nye lokaler.

Rapport etter gjennomført systemtilsyn med tjenesten sitt arbeid i undersøkelsessaker er mottatt. Barneverntjenesten skal innen 15.10.2021 utarbeide og oversende plan for lukking av lovbrudd. Planen skal som et minimum inneholde følgende fire elementer:

- Tiltak som skal settes i verk for å rette lovbruddene
- Hvordan ledelsen vil følge med på og kontrollere at tiltakene blir iverksatt
- Hvordan ledelsen vil gjennomgå om tiltakene fører til forventet endring.
- Når kommunen vil forvente at lovbruddene skal være rettet og hvilke frister som blir satt for å sikre fremdrift

Arbeidet med planen er startet opp

07.09.2021 ble det gjennomført oppstartmøte forvaltningsrevisjon av Gjøvik og Land barneverntjeneste. Revisjonen vil gjennomføres i perioden september-desember 2021.

4.2 Økonomi og nærvær

Økonomi

	Regnskap pr 2. tertial 2021	Periodebudsjetten pr 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjetten 2021 (inkl endr)	Årprognose	Regnskap pr 2. tertial 2020
Totalt	40 337 078	45 236 687	-4 899 608	67 700 000	-0,6 mill	30 141 126

Prognosen ved 2. tertial tilsier et mindreforbruk i størrelsesorden 600 000. Dette gjelder tilleggsbevilgningen som kommunalområdet fikk tilført 1. tertial tilknyttet koronautgifter. Det ser nå ut for at vi klarer å dekke disse utgiftene innenfor den opprinnerlige ramma.

Kommunalområdet jobber målrettet med omstillingsarbeid som over tid skal gi oss en gevinstrealisering. Kompetanseheving med mål om en bedre tjeneste i kombinasjon med tverrfaglig samarbeid skal føre til kvalitativt gode og kostnadseffektive tjenester. Hovedfokuset for alt arbeid er tidlig innsats.

Nærvær

	Mål 2021	2.kvartal 2021	1. kvartal 2021
Totalt	92,5	87,1	87,4

Målet om nærvær på 92,5 % ble ikke nådd i andre kvartal. Det er variasjon mellom avdelingene, men flere har fortsatt utfordringer med høyt sykefravær. Noe av dette kan knyttes til koronasituasjonen som har ført til at fleksible løsninger som forhindrer innleie av vikar ikke har vært mulig. Framdriften i NED-satsningen har vært utfordrende grunnet manglende felles møtearenaer for personalet under pandemien.

4.3 Delegerete vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Spesialpedagogisk hjelp barnehagene	7	7	0	Barnehagelovens § 37
Styrket barnehagetilbud	2	2	0	Barnehagelovens § 39

5. Status skole

5.1 Status handlingsplan

I kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen for perioden 2021-2024, uttrykkes følgende mål for kommunalomsråde skole:

- 1. Ingen elever skal oppleve mobbing, diskriminering, vold eller rasisme**
Elevundersøkelsen for 2020 viser framgang i forhold til antall elever som opplever mobbing i skolen, men fortsatt er det for mange av våre elever som opplever mobbing og krenkelser i sin skolehverdag. Hovedtiltak som er iverksatt for å nå målet:
 - Implementering av fagfornyelsen i skolen med særlig vekt på overordnet del
 - Deltakelse i «Læringsmiljøprosjektet» (Udir., pulje 5) og utarbeidelse av kommunal implementeringsplan
 - Implementeringen av COS (trygghets sirkelen)

- Økt tverrfaglig samarbeid (bla. etablering av nettverk og bruk av drøftingsteam)
- Deltakelse i de regionale kompetansetiltakene, som i hovedsak tematiserer ledelse av utviklingsarbeid (organisasjonsutvikling) og fokus på inkluderende praksis med vekt på språk og lesing.

2. Læringsresultatene skal ligge minst på landsgjennomsnittet i lesing, regning og engelsk på nasjonale prøver på 5. trinn og 8. trinn

Resultatene på nasjonale prøver på 5.lå i 2020 noe under landsgjennomsnittet i alle tre basisfag, mens det for 8. trinn lå rundt landsgjennomsnittet.

Det vil bli lagt et særskilt fokus på inkluderende praksis og på den tidlige innsatsen rettet mot lesing og leseopplæring, som et hovedtiltak for å gi elevene enda bedre forutsetninger for faglig mestring.

3. Maksimalt 15% av elevene skal være i mestringsgruppe 1 på nasjonale prøver i 5. trinn og maksimalt 7% i mestringsgruppe 1 på 8. trinn

5. trinn (3 mestringsnivå): For engelsk ble andelen elever på nivå 1 (27%) sterkt redusert sammenlignet med året før (40,4%). I lesing gikk det noe tilbake fra i fjor (28,9% mot 24,6% i 2019). I regning var det et svakere år sammenlignet med 2019 (40% mot 24,6% i 2019).

8. trinn (5 mestringsnivå): Engelsk: Sterk reduksjon i andelen på nivå 1 sammenlignet med 2019 (5% mot 14%). Lesing: Også her lavere andel på laveste mestringsnivå (7% mot 11% i 2019).

Regning: Noe framgang fra i fjor (7% mot 9% i 2019 i andel elever på nivå 1). I regning er det også verdt å merke seg at det her har vært en sammenhengende framgang siden 2017 i antall elever på laveste mestringsnivå.

4. Grunnskolepoeng på 10. trinn skal ligge minst på landsgjennomsnittet

På grunn av koronaepidemien ble det ikke avviklet eksamen i 2020 og 2021, og derav foreligger det ingen grunnskolepoeng for 2020 og 2021.

5. Skolene i Søndre Land skal innen 2024 oppfylle opplæringslovens krav til undervisningskompetanse hos alle fast ansatte lærere.

Den statlige satsingen «Kompetanse for kvalitet» har bidratt til en stor dugnad for etter- og videreutdanning av våre lærere. Til nå har ca. 35 lærere i kommunen tatt videreutdanning innenfor denne ordningen.

6. Flykningetjenesten skal bidra til en god integrering av bosatte flyktninger i tråd med introduksjonsloven

Flyktingekonsulentene koordinerer bosetting og integrering av innvandrere. Etter et rekordhøyt antall bosettinger i 2017 er det i 2018 og 2019 kun tatt i mot et fåtall nye flyktninger. For 2020 ble det bosatt seks flyktninger, og det er gitt tilsagn om 10 bosettinger for 2021. Det ligger til nå an til 8 bosettinger for 2021. Til tross for lavt antall bosettinger de senere årene, er aktiviteten fortsatt høy knyttet til oppfølging av deltakere i introduksjonsprogrammet inkludert voksenopplæring.

Siden Søndre Land kommune har valgt å legge oppgaver knyttet til introduksjonsprogrammet og opplæring til Sølve, er det av stor betydning at dette samarbeidet videreutvikles til beste for deltakerne. «Plan for bosetting og integrering av flyktninger i Søndre Land kommune, 2021-2025» ble vedtatt desember 2020.

7. 75% av deltakerne i introduksjonsprogrammet skal gå videre til arbeid eller utdanning etter endt program

I 2020 formidlet vi 60 % av introduksjonsdeltakerne til arbeid og/eller utdanning og i tillegg fortsatte flere på grunnskolen.

8. Voksenopplæring: Den ordinære grunnskoleopplæringen skal bidra til at elevene fullfører og består grunnskolen

I desember 2020 ble det inngått en samarbeidsavtale med Nordre Land om leveranse av introduksjonsprogram og norskundervisning for flyktninger. Erfaringene så langt har vært positive. Dette bidrar til at tilbudet kan bli mer forutsigbart og bærekraftig i forhold til antall deltakere.

Seks elever mottok sine grunnskolepapirer til forrige skoleår; Tre fra Søndre Land og tre fra Nordre Land. Flere tok norskprøve og samfunnsfagprøve. Det var registrert 35 elever i voksenopplæringen i juni 2021.

5.2 Økonomi og nærvær

Økonomi

	Regnskap pr 2. tertial 2021	Periode- budsjett pr 2. tertial 2021	Avvik	Års- budsjett 2021 (inkl endr)	Års- prognose 2021	Regnskap 2.tertial 2020
Totalt	45 370 526	40 519 526	4 850 556	61 000 000	Balanse	45 978 492

Det blir særlig krevende å oppnå balanse på følgende områder:

- Gjestelever. Vi har økte utgifter til elever som er plassert i andre kommuner.
- Flyktingetjenesten. Manglende bosettinger i foregående år gir kommunen mindre inntekter. Dette etterslepet er imidlertid ferd med å utligne seg.
- Spesialundervisning Land Montessoriskole.

Grunnskolen har bokført en del koronareltare fravær på skole forrige skoleår, som skyldes vikarutgifter og ekstrabemanning på SFO (pga pålagt koronadeling). Merutgiftene knyttet til korona er på om lag 650 000 kroner.

Tiltak:

- Det er fokus på å målrette den tidlige innsatsen, som på sikt skal gi oss en gevinstrealisering. Spesielt gjelder dette overgangen fra barnehage til skole og i forhold til skolens begynneropplæring.
- Det tverrfaglige arbeidet gir skolene mer direkte hjelp og støtte på et tidlig stadium. Hensikten med dette er å utnytte de kommunale ressursene på en mer effektiv måte, samt som proaktivt tiltak inn mot utfordringer og avsporinger i utviklingen til enkeltelever og elevgrupper.
- Andre viktige tiltak for å oppnå balanse:
 - Høyere terskel for vikarinneleie, samt samordning av vikarbruk

- Grundige vurderinger ved behov for tilsetninger
- Utnytte tilgjengelige tilskuddsordninger
- Redusere mest mulig av innkjøp (oppståtte behov og planlagte innkjøp)
- Videreføre samarbeidet med Nordre Land med voksenopplæringen, samt vurdere mulighetene for interkommunalt samarbeid også på andre områder.

Nærvær

	Mål 2021	2.kvartal 2021	2. kvartal 2020	2.kvartal 2019
Totalt	92,5	92,5	90,6	90,3

Koronaperioden har ført til en del utfordringer med bemanning og vikarinneleie ved fravær – samt en del fravær som er relatert til korona. Til tross for dette viser fraværstatistikken så langt i år at det ikke har vært uforholdsmessig mye fravær totalt, og at målet for nærværprosenten bør kunne innfris for 2021.

5.3 Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Norskundervisning for voksne	3	3	0	Introduksjonslovens § 17
Spesialundervisning i grunnskolen	14	14	0	Opplæringslovens § 5-1
Særskilt språkopplæring	3	3	0	Opplæringslovens § 2-8
Fritak for opplæringsplikten	0	0	0	Opplæringslovens § 2-1
Permisjon fra undervisning i inntil 2 uker	7	7	0	Opplæringslovens § 2-11
Elevenes skolemiljø. Tiltak mot mobbing.	6	6	0	Opplæringslovens § 9a
Spesialundervisning for voksne	5	5	0	Opplæringslovens § 4a-2
Bytte av skole	4	4	0	Opplæringslovens § 8-1

6. Status mestring og velferd

6.1 Status handlingsplan

Hovedmålsetting i kommunalområde helse, omsorg og velferd er **Mestring, trygghet, og livskvalitet**. Disse målsettingene vil vi nå ved å ha tiltak for tidlig innsats i alle aldre, jobbe med kvaliteten på våre tjenester, utvikle arbeidsprosessene våre og arbeide for å tilpasse aktiviteten til driftsrammene. I tillegg er arbeidet med forberede driften i Hovlitunet intensivert.

Tidlig innsats i alle aldre

Dette innbefatter både forebyggende tiltak, tidlig intervensjon og stabiliserende tiltak, og aktiv innsats tidlig i et sykdomsforløp/rehabiliteringsforløp.

Hverdagsrehabilitering

Hverdagsrehabilitering skal vurderes ved alle søknader om bistand.

Resultatindikatorer, hverdagsrehabilitering	Mål	Resultat			
	2021	2020	1.tertial -21	2.Tertial -21	
Fysisk funksjon målt i SPPB - endring i poengsum fra start til avslutning (gj.snitt)	<1	3	2,2	1,8	
COPM – økning av brukers opplevelse av utførelse av aktivitet fra start – slutt (gj.snitt)	>2	4,1	3,4	2,9	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
COPM – økning av brukers opplevelse av tilfredshet – endring fra start – slutt (gj.snitt)	>2	4,4	3,4	3,4	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
Gj.snitt tjeneste tid per bruker ved start		2,6	5	3,0	
Gj.snitt tjeneste tid per bruker i hverdagsrehabiliteringsperioden		2,6	5,8	2,9	
Gj.snitt tjenestetid per bruker ved avslutning		1,0	2,9	2,1	

Forklaring til tabellen:

SPPB er en fysisk test av balanse og beinstyrke, som utføres av fysioterapeut og/eller ergoterapeut både ved oppstart og avslutning av hverdagsrehabilitering. En positiv endring i denne betyr at brukers fysiske funksjon har blitt bedre.

COPM er et kartleggingsredskap hvor bruker selv setter opp mål for sin hverdagsrehabiliteringsperiode, og scorer sin opplevelse av utførelse og tilfredshet knyttet til disse målene. Positiv endring her betyr at bruker har en subjektiv opplevelse av bedret funksjon og tilfredshet knyttet til målene.

De tre nederste kolonnene viser at antall vedtakstimer per bruker reduseres etter gjennomført hverdagsrehabilitering.

Det var totalt 18 brukere som avsluttet en 8 ukers hverdagsrehabiliteringsperiode i mai-august 2021.

Velferdsteknologi

Det er utarbeidet en felles prosedyre for kartlegging og iverksetting av velferdsteknologiske tiltak. Denne prosedyren skal benyttes både for beboere på Hovlitunet, og for hjemmeboende, og skal sikre det samme mulighetsbildet uavhengig av hvor du bor. På Hovlitunet er pasientvarslingsanlegget tatt i bruk, det har vært noe oppstartsproblemer, men det jobbes for å få anlegget fra prosjekt og over i drift. Søndre Land jobber inn mot Det Nasjonale Velferdsteknologiprogrammet for å sikre et godt, helhetlig tjenesteforløp.

Avdelingene

Prosedyre tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret tilstand er nå godt implementert i alle avdelingene i mestring og velferd.

Furubakken: Avdelingen jobber forebyggende ved å kartlegge og søke om tilrettelagte hjelpemidler ved flytting av beboere til ny bolig. Det er satt i gang faste møter med fagtema en gang i uka, fagsykepleiere er tydeligere definert i turnus. Dagsenter Tunet har opprettholdt åpning en ekstra dag pr uke fram til slutten av august, som ledd i smittevern og forebygging av ensomhet hos eldre hjemmeboende. Dagsenteret holdt stengt 3 uker i ferieavvikling.

I Bjørkelunden har vi fokus på personsentrert omsorg og benytter velferdsteknologi for å gi bedre og individuelt tilpassende tjenester. Vi har mange muligheter innen velferdsteknologiske løsninger, og gjør individuelle vurderinger hvilke som tas i bruk. Dagsenteret for personer med demens er nå i full drift igjen fra høsten 2021, etter å ha hatt redusert drift under koronaperioden.

Hjemmebaserte tjenester har jobbet videre med prosjektet Triage.

Psykisk helse og rustjeneste jobber fortsatt med å ta i bruk nettbasert Assistert selvhjelp der det er mulig. Fått midler fra Statsforvalteren som gjør at vi kan kjøpe ytterligere lisenser. Psykisk helse og rustjeneste deltar i ressursteam (pit stop) i samarbeid med NAV sine ungdomskontakter og Sølve.

Deltar i ulike samarbeidsfora med andre instanser i kommunen, som COS, familieteam, o.l.

Pårørendegrupper til pårørende av psykisk syke eller rusavhengige opprettholdes.

Koordinator for barn og unge i Tilrettelagte tjenester startet opp i slutten av tertialet. Hun skal være bindeledd mellom tilrettelagte tjenester og skole/barnehage/helsestasjon i forhold til fremtidige tjenestemottakere. Ønsket er å forebygge langvarige tjenester etter at de blir voksne. Skal også ha koordineringsansvaret der dette er naturlig.

NAV-kontorets to ungdomsveiledere (arbeidsrettet oppfølging) deltar fortsatt i Ressursteam, og er tett på tiltaket Pit-stop.

Kvalitet

Kvalitet handler om å ha den kompetansen som trengs i tjenesten, samt at tjenesten utøves etter de rutiner og retningslinjer som foreligger. Vår tjeneste skal være kunnskapsbasert, og brukerfokus skal stå sterkt. Ved nye tiltak skal brukere involveres i planleggingen.

Rehabilitering og behandling har hatt mye fokus på at vi fra juni ble en ren korttidsavdeling. Det har derfor vært prioritert opplæring i tiltaksplaner og dokumentasjon. I tillegg har laboratoriearbeid og riktige prosedyrer vært tema.

Rognlia har jobbet med rutiner etter avviket. Det er avholdt ukentlige møter hvor rutiner er gjennomgått og endret, og nye er utarbeidet. Nye rutiner er gjort kjent i avdelingen. Vi utfører Vips-møter ukentlig, samt personalmøter hver mnd. I tillegg har vi forbedringstavle, som vi gjennomgår hver torsdag. Her har vi forbedringslapper som ansatte setter opp i løpet av uken, samt mål over antall avvik. Vi har også utarbeidet en rutine i fht interkontroll, vedrørende journalføring. Denne skal utføres hver måned av en sykepleier på avdelingen. Gericansvarlig har denne måneden undervisning på avdelingen vedrørende tiltaksplaner og dokumentasjon. Vi jobber i tillegg strukturert med inkomstsamtaler, samt videre jobbing med MinMemoria og nå snart VR briller. Vi anser at god kontakt med pårørende, bruk av VR briller og aktiviteter er gunstig i forhold til tidlig innsats. Vi benytter oss flittig av «Vil mer» som er frivillige som tar med beboere ut på sykkeltur, gåtur, gode samtaler med mer. Vi har også et samarbeid med Samaks, hvor vi blant annet tar kartlegginger for å fange opp endringer. Det at vi har tilgang til drøfting med lege to ganger i uken er også positivt i fht fysisk helse og kunne være mer i forkant.

I Bjørkelunden jobber vi med et pasientoppfølgingssystem som sikrer en forsvarlig oppfølging av pasientene. Det tar opp i seg alle krav som stilles til heldøgntjeneste, og sikrer også mulighet for internkontroll av forsvarlig drift.

Hjemmebaserte tjenester: Tiltakene i pasientsikkerhetsprogrammet som blant annet forebyggelse av underernæring, samstemning av legemiddellister og tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret tilstand har vært fokus områder i denne perioden. Ellers har det vært jobbet mye med nye rutiner i forbindelse med flytting til Hovlitunet.

Psykisk helse og rus har startet med helse- og ernæringskartlegging hos rusmiddelavhengige. Avdelingen skal delta i overdoseforebyggende kompetanseheving.

Legetjenesten har også dette tertial videreført fokus på kvalitetsforbedring og evaluering av rutiner og arbeidsprosesser som et kontinuerlig arbeid. Digitalisering og elektronisk kommunikasjon er under stadig utvikling og letter samarbeidet med både pasienter og samhandling med andre helseaktører.

Avdelingen deltar aktivt som både koordinatore og deltakere i tilsammen 3 nettverk i kommunen. Dette fører til økt forebyggende aktivitet på flere samarbeidsarenaer i kommunen. Det er startet opp gruppe med fokus forebyggende fall (styrke og balanse) for hjemmeboende. Avdelingen har deltatt på lokale kurs og webinarer som omhandler rehabilitering og forebygging.

NAV: Har inngått kontrakt med NAV Vestre Toten og Isiflo, som gir en ny mulighet for brukere å få innpass i Raufoss industripark.

Arbeidsprosesser og organisering

Arbeidsprosesser og organisering handler om at vi skal være organisert hensiktsmessig med tanke på den tjenesten vi skal yte. I tillegg er samarbeid på alle plan et viktig tema.

2.tertial har vært perioden hvor vi har flyttet inn og tatt i bruk Hovlitunet. Det har medført at avdelinger er organisert på nye måter, og ansatte har fått innføring i, og tatt i bruk nye arbeidsprosesser. Arbeidet med å forankre nye prosesser hos alle ansatte tar noe tid, og fortsetter utover året. En av de største endringene har vært å kutte ut tilsynsrunder på natt, og heller programmere teknologien til å gi varsel dersom personen går ut av seng, eller ikke har kommet tilbake i seng etter en viss tid.

Alle avdelinger (6 stk) skal gjennomføre teambuilding i samarbeid med fag-/kvalitetsutvikler, personalkonsulent og driftskoordinator i sammenheng med flytteprosessen. 2 avdelinger har gjennomført dette i 2.tertial, og ytterligere 2 har planlagt dette 3.tertial høsten-21.

For å markere innflytting har det blitt gjennomført en dag med offisiell åpning. På grunn av smitterestriksjoner ble det gjennomført som 2 arrangement, et for beboere og ansatte på dagtid, og et for entreprenører, politikere og andre invitert gjester på kveldstid. Begge arrangementene kunne holdes utendørs i strålende solskinn, og vi var så heldige å få underholdning fra Sissel Kyrkjebø. Det ble servert kaker og kaffe, og holdt mange rosende taler.

Psykisk helse og rustjeneste sammen med Tilrettelagte tjenester har forberedt etablering i nye lokaler på helsehuset.

Legetjenesten har nedsatt en arbeidsgruppe for å vurdere om organiseringen av legetjenesten er hensiktsmessig, eller om vi kan utnytte våre legerressurser på en bedre måte.

Hjelpemiddellageret er nå flyttet til lokaler i gamle eldresenteret. Det legges opp til at brukere henter hjelpemidlene i større grad. Nye lokaler i Hovlitunet gjør at Fysio/ergo har åpnet opp for flere gruppetilbud.

NAV har fortsatt arbeidet med kollegaveiledning, deltakelse i prosjekt aktivitetsplikt i regionen, og samarbeidsprosjekt om sykefraværsoppfølging i regionen.

Flere avdelinger har deltakere i nettverkene tidlig innsats og forebygging, og nettverk mestring

6.2 Økonomi og nærvær

Økonomi

Målet er å drifte kommunalområdet innenfor tildelte driftsrammer.

	Regnskap 2. tertial 2021	Periodebudsjet 2. tertial 2021	Avvik	Årsbudsjet 2021 (inkl endr)	Årsprognose 2021	Regnskap 2.tertial 2020
Totalt	123 527 425	122 688 913	838 512	193 700 000	Balanse	114 786 116

Tilrettelagte tjenester har fortsatt en utfordring i å holde rammen, og rapporterer på et merforbruk på 3 mill. Legetjenesten melder et overforbruk på 1 million, der hovedårsaken er utgifter knyttet til korona. Rehabilitering og behandling melder også et overforbruk på 1,2 millioner. Dette skyldes uforutsette utgifter, og manglende inntekter etter flytting. Psykisk helse og rus har et mindreforbruk på 1,8 millioner, som i hovedsak skyldes tilskuddsmidler og inntekter av Hov Nordre. De andre avdelingene vurderes til å gå i balanse etter revidert budsjett, selv om det er noen usikkerheter i flere avdelinger. Det er ført 1 639 549 kr til koronautgifter pr 31.08.21

Avdelingene tar grep for å redusere forbruket resten av året særlig ved å innføre innkjøpsstopp der det er forsvarlig, spare inn på vikarbruk ved effektiv utnyttelse av personell på tvers av avdelinger, samt holde stillinger vakante for kortere perioder der dette anses som forsvarlig på kortere sikt. Antakeligvis vil få noe økt inntekt av refusjoner og mindre sosialhjelpsutbetalinger enn det som er lagt inn i tidligere prognose,

Anslår at kommunalområdet kommer ut i balanse ved årets slutt.

Nærvær

	Mål 2021	2.kvartal 2021	2.kvartal 2020	2. kvartal 2019
Totalt	92,5%	90%	91,5%	91,0%

To mindre avdelinger med høyt fravær gjør at fraværsprosenten for hele området blir høyere enn fraværet i dagsverk er for hele tjenesten. Noen avdelinger melder om mye langtidsfravær, og i noen avdelinger er korttidsfravær bla på grunn av corona vesentlig.

6.3 Delegerede vedtak pr 30.4.2021

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Pleie og omsorg i institusjon	36	19	3	Ved utskriving fra SI opprettes sak. Er oppholdet kortere en 2 uker blir det ikke vedtak.
Omsorgsbolig særlig tilrettelagt heldøgns omsorg (Ny sakstype Hovlitunet)	10	12	0	Søkere som bor i vanlig bolig
Helsehjelp i hjemmet	67	66	0	Betydelig økning sammenliknet med tertial 2-2020. gjelder brukere som flytter til Hovlitunet og som fikk vedtak etter 01. mai-21
Dagaktivitetsopphold	6	5	0	
Praktisk bistand	43	48	2	Betydelig økning sammenliknet med tertial 2-2020. gjelder brukere som flytter til Hovlitunet og som fikk vedtak etter 01. mai-21
Psykisk helse	46	31	1	Sammenlignet med 1.tertial har søkermengden normalisert seg.
Avlastning barn (under 18 år)	0	0	0	
Omsorgstønad	4	2	4	
Avlastning i institusjon	8	4	3	
Avlastning utenfor institusjon	1	0	0	
Trygghetsalarm	12	9	0	
Støttekontakt	11	7	2	
BPA	1	0	1	
Matombringing	8	8	0	
IP	2	4	0	
Rehabilitering og habilitering utenfor institusjon (hverdags-rehabilitering)	26	20	0	Sakstype er nå også tatt i bruk for brukere som trenger et tverrfaglig tilbud pga en psykisk lidelse, for eks. ROP-lidelser, brukere skal følges opp av FACT-team.
Utenom HO loven:				
Ledsagerbevis	11	11	0	

Misforhold mellom antall søknader og sum antall søknader innvilget/avslått, kan skyldes flg.:

- Søknader mottatt i ett tertial, men behandles i neste tertial

- Søknader ikke behandlet fordi søker har trukket søknad, søker trenger annen tjeneste enn det er søkt om o.l.

7. Status lokalsamfunn

7.1 Status handlingsplan

Koronapandemien har ikke hatt så stor påvirkning på kommunalområdet i hittil i år. Mest berørt er aktivitet innen kulturavdelingen og økte krav til renhold. Utover det har aktiviteten og prosjektene gått som normalt, men noen forsinkelser har det blitt og det har vært utfordringer i prosjekter som krever bred medvirkning.

Siden slutten av januar har kommunalområdet brukt mye tid på å få mulig batterifabrikk til Søndre Land. Spesielt gjelder dette ressurser fra Arealforvaltning og Teknisk drift. Som kjent blir det ikke noe batterifabrikk i kommunen i denne omgang, men planarbeidet fortsetter med tanke på senere muligheter. Prioritering av å arbeide med batterifabrikk har medført at noen andre planlagte aktiviteter blir noe forsinket eller satt på vent. Spesielt nevnes

- Utrede mulig næringsområde på Bjørnerud er satt på vent
- Områderegeringsplan for Kråkvika-Fjordsbygda-Breskebakke er forsinket
- Oppfølging av handlingsplan for kulturminneplanen
- Andre berørte investeringsprosjekter fremkommer i revidert investeringsplan

Det andre store prosjektet kommunalområdet er tungt involvert i, er ferdigstillelse og idriftsetting av Hovlitunet. Dette berører spesielt avdelingene Bygg og vedlikehold og Renhold. Dette bidrar til at flere mindre planlagte prosjekter/aktiviteter i disse avdelingene ble utsatt til etter sommerferien. For endringer i investeringsprosjekter, fremkommer det i revidert investeringsplan.

Bruk og aktivitet i Ungdommens hus er et viktig satsningsområde i år. Derfor er åpningstidene utvidet med en dag i uka, samt at ungdommens hus holdt åpent i sommerferien.

Det ble i 2020 gitt tilsagn fra Miljødirektoratet om tilskudd til to klimasats-prosjekter i kommunen, ladepunkter for tjenestebiler og 1 mill til et større klimaprojekt. I 2. tertial ble det etablert 4 ladepunkter på teknisk drift. Det jobbes med klimatiltak i to planleggingsprosjekter: Klinkenbergtoppen boligfelt og Hov sentrumsutvikling. Det er deltagelse også fra andre kommunalområder inn i klimaprojektet.

Det er fra kommunalområdet brukt mye tid på opplæring i forbindelse med innføring av nytt arkivsystem ACOS, særlig i saksbehandlingssystem innenfor oppmåling, byggesak og plansaksbehandling.

Kommunen har mottatt brev fra Etna om at forbruk av all strøm skal måles i løpet av 2022. Dette gjelder spesielt gatelys og varmekabler. Det er et omfattende arbeid og betydelige kostnader ved å etablere måling av all strøm. Kommunen vil søke om forlenget frist. Kommunen er i gang med etablering av måling strømforbruk og man benytter samtidig anledning til å skifte ut gamle lys til LED.

Utredning av skiløypekjøring av stamløypenettet er gjennomført og vedtaket ble at det fortsatt utføres i kommunal regi. Behov for ny løypemaskin fremmes i budsjettet for 2022.

Arbeidet med å tilpasse kommunalområdet de økonomiske rammebetingelsene pågår og man er tilfreds med et mindreforbruk i 2020 og at årsprognosen for 2021 tilsier mindreforbruk. Handlingsrommet ved naturlig avgang benyttes for å redusere antall årsverk i kommunalområdet, samtidig som det er fokus på stram økonomistyring. I forhold til ny administrativ organisering er sammenslåing av avdeling for Teknisk drift, bygg og vedlikehold utsatt på ubestemt tid.

Status mål og satsningsområder tar utgangspunkt i prioriterte tiltak i budsjett og handlingsplanen for kommunalområdet lokalsamfunn:

- Innenfor området boattraktivitet planlegges det å legge frem for politisk behandling og høring/offentlig ettersyn reguleringsplan for Klinkenbergtoppen og Grettejordet boligfelt senere denne høsten. Videre arbeides det med utvikling av Karolinelunden og Lille Odnes boligområder. Kommunalområdet bidrar også inn i utvikling av Hov sentrum.
- Innenfor næringsattraktivitet har arbeidet med mulig lokalisering av batterifabrikk og regulering av Hovlandsvegen vært prioritert.
- Arbeidet med frivilligmeldingen er noe forsinket og planlegges lagt frem for politisk behandling til høsten.
- Det er stor aktivitet knyttet til store investeringsprosjekter som
 - Hovlitunet ble tatt i bruk i juni, men riving av sykehjemmet og ferdigstilling uteareal skjer utover høsten-21, og kompletteres våren -22.
 - Rehabilitering vann/avløp Rådyrvegen er startet opp og er planlagt ferdig i oktober 2021
 - Rehabilitering vann/avløp Norberg feltet er ferdig prosjektert. Prosjekteringen viser en betydelig høyere kostnadsomfang grunnet overvann. Prosjektet foreslås derfor utsatt til 2022, samtidig som kommunen søker NVE om tilskudd til flomsikring.
 - Samt mange mindre investeringsprosjekter.

For nærmere beskrivelse av investeringsprosjekter, se eget kapittel.

7.2 Økonomi og nærvær

	Regnskap 2. tertial 2021	Periode- budsjett 2. tertial 2021	Avvik	Års- budsjett 2021 (inkl endr)	Års- prognose 2021	Regnskap 2.tertial 2020
Totalt	19 617 347	22 076 463	-2 459 116	33 180 000	-0,6 mill	21 465 722

Kommunalområdet har fått redusert sine driftsrammer med 1,2 mill i budsjettet for 2021. Det er betydelig mindreforbruk i regnskap per 2. tertial sammenlignet med periodisert budsjett, noe som vil jevne seg ut i løpet av året. Per tid forventes det at alle avdelingene i kommunalområdet klarer økonomisk balanse i 2021 eller et lite mindreforbruk. For Kulturavdelingen vil det sannsynligvis bli et merforbruk tilsvarende utgiftene til smittesporing, anslagsvis 0,15 mill. Basert på status etter 2. tertial og planer for resten av året, tilsier årsprognosen ett mindreforbruk på 0,6 mill for kommunalområdet i 2021. Det gjøres forbehold om uforutsette hendelser eller mye vintervedlikehold før nyttår som kan påvirke økonomisk resultat. I tillegg er det usikkerhet knyttet til at det i den senere tid har vært høy oppdragsmengde for brann og redning, som man per tid ikke har sett de økonomiske konsekvensene av.

Største økonomiske usikkerhet er driftsetting av Hovlitunet for avdelingene Bygg og vedlikehold, samt Renhold. Ingen av disse avdelingene har fått økte driftsrammer for å drifte Hovlitunet, men ved å ta i bruk Hovlitunet, bortfaller også renhold noen steder, samt at leieinntektene øker noe for Bygg og vedlikehold.

Det er noe merforbruk på teknisk drift grunnet mer vintervedlikehold enn budsjettet, men forutsetter at det jevner seg ut i løpet av året. Det har vært høye strømpriser i år, som medfører høyere utgifter enn budsjettet, selv om mye av strømprisen er fastpris. I tillegg har oppdragsmengden til brann og redning vært høy. I tillegg er utgiftene til forsikringer nesten 25 % høyere i 2021, noe som utgjør 170.000 kroner for avdeling Bygg og vedlikehold. Viktigste tiltak innenfor teknisk drift for klare å økonomisk balanse er å utføre mindre vann og avløpsprosjekter i egen regi. Konsekvensen er at avdelingen får mindre tid til å utføre lekkasjesøk og annet vedlikehold.

Driftsrammen til Arealforvaltning ble nedjustert med 0,35 mill tidligere i år og avsatt som budsjettreserve for kommunalområdet. Avdelingen har økte inntekter knyttet til konsesjonskraft og generelt høyere aktivitet innen oppmåling og byggesak enn budsjettet.

Kommunalområdet har hatt koronarelaterte utgifter på ca 0,2 mill kroner i hittil i år.

Nærvær

	Mål 2021	1.halvår 2021	1. halvår 2020	1.kvartal 2019
Totalt	95 %	94,5 %	93,8%	97,1 %

Tallene er basert på 1. halvår 2021 og viser en betydelig økning i forhold til tilsvarende halvår 2020. Sammenlignet med 1. halvår 2019 er det lavere jobbnærvær 1. halvår 2021.

Lavest jobbnærvær er det innenfor renhold, noe som skyldes langtidssykemeldinger. For de øvrige avdelingene er det meget høyt jobbnærvær.

Basert på status jobbnærvær 1. halvår legges det derfor til grunn at målet om et jobbnærvær på 95 % i 2021 er oppnåelig for kommunalområdet.

7.3 Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Kommunale utleieboliger	16	6	5	
Hovlihagen borettslag, selveierleiligheter	8	2	0	Det er solgt 2 selveierleilighet til og med 2. tertial. Antall søkere har økt markant det siste året, og ligger nå på 5-6 pr leilighet

Totalt er det nå 130 elever i kulturskoleaktiviteter. I tillegg er det ca 20 i Søndre Land skolekorps. Kulturskolen har pr dato noen på venteliste, men prøver å holde dette til et minimum. Primærøpptak på høsten, men løpende når mulig. Barneteateret har ca 40 på venteliste.

Innenfor arealforvaltning og teknisk drift rapporteres delegerte vedtak fortløpende til formannskapet og er av denne grunn ikke tatt inn i tertialrapporten.

8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet

8.1 Status investeringer

STATUS FØR ENDRINGER PR 31.8.2021	Regnskap pr 31.08.2021	Oppr. budsjett 2021	Gjeldende budsjett 2021
Sum investeringer i anleggsmidler	67.575.645	130 245 000	152 038 500
Herav VAR-området	2.989.215	16 300 000	22.445.000
Ekstraordinære avdrag	291.197	152 000 000	152.000.000
Avdrag på videreutlån	1.123.944	600 000	600.000
Videreutlån	5.391.221	10 000 000	10.000.000
Kjøp av aksjer	1.663.668	2 000 000	2.000.000
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	1 500 000	1.500.000
SUM INVESTERINGER	76.045.675	296 345 000	318.138.500

Finansiering:

Salg av utstyr og driftsmidler	-80.000	0	0
Salg av tomter	-380.635	-500 000	-500.000
Salg av bygninger og anlegg	0	-1 200 000	-1.200.000
Momskompensasjon investeringsregnskap	-11.281.179	-20 000 000	-25.800.000
Andre statlige overføringer	0	-8 220 000	-8.220.000
Bruk av lån	0	-253 525 000	-269.518.500
Bruk av lån til videreutlån	-5.391.221	-10 000 000	-10.000.000.

Mottatte avdrag på videreutlån	-2.762.105	-600 000	-600.000
Bruk av ubundne investeringsfond	-1.663.668	-2 000 000	-2.000.000
Bruk av bundne investeringsfond	-291.107	0	0
Overføring fra drift	0	-300 000	-300.000
Sum finansiering	-21.849.915	-296 345 000	-318.138.500

Status framdrift på de største prosjektene:

- Hovlitunet – Framdriften går etter planen. Beboere har flyttet inn og det jobbes nå med utearealer og riving.
- Tiltak Hov sentrum, trafiksikkerhet – utsatt til neste år i påvente av avklaringer i sentrumsprosjektet
- Norberg VA (inne på feltet) – prosjekteringen viser et betydelig høyere kostnadsomfang grunnet overvann. Prosjektet foreslås derfor utsatt til 2022, samtidig som kommunen søker NVE om tilskudd til flomsikring.

8.2 Forslag til endringer

		Regnskap pr 31.08.2021	Rev. budsjett 2021	Forslag endr pr 31.08.21	Forslag til nytt rev. budsjett 2021
09018	Salg av landbruksarealer	38.040	0	40.000	40.000
15003	Hovlitunet	54.586.776	91.130.000	-6.130.000	85.000.000
15018	Næringsarealer	26.185	10.000	25.000	35.000
16005	Trafiksikkerhetstiltak Fryal/SLUS	0	120.000	-120.000	0
16014	Ny renseløsning for Trevatn vannverk	45.028	1.015.000	-915.000	100.000
16022	Tiltak Hov sentrum, trafiksikkerhet	-100.000	2.420.000	-2.420.000	0
16033	Lagerbygg bygg og vedlikehold – prosjektering	0	100.000	-100.000	0
16039	Stedsutviklingsprosjekt Hov	0	900.000	330.000	1.230.000
17011	Utfasing av oljefyrer – utredning	0	300.000	-300.000	0
18005	Sørhågåvegen bofelleskap	0	20.000	-10.000	10.000
18019	Digitaliseringsprosjekt (dataprogrammer mm)	0	1.000.000	-500.000	500.000

19002	Brannbil	0	1.000.000	-1.000.000	0
19020	Universell utforming kirkebygg	0	200.000	-200.000	0
19021	Fluberg kirke, automatisk ringeanlegg	0	300.000	-300.000	0
20006	Nytt arkivsystem	2.132.501	2.050.000	180.000	2.230.000
20009	Rehab. Rådhuset inkl festsal - utredning	0	140.000	-140.000	0
20016	Utbyggingstiltak drikkevann Vestsida	56.103	975.000	-915.000	60.000
20008	Informasjons- og opplysnings-skilt med enhetlig profil	0	250.000	-200.000	50.000
20021	Kunst for alle – Hovlitunet	456.173	2.400.000	-1.400.000	1.000.000
20023	Klimatiltak stedsutvikling	44.788	300.000	-300.000	0
		Regnskap pr 31.08.2021	Rev. budsjett 2021	Forslag endr pr 31.08.21	Forslag til nytt rev. budsjett 2021
21005	Vann & avløp på Klinkenbergtoppen boligområde	26.086	300.000	-300.000	0
21008	Utbedring amfi – SLUS	102.633	1.500.000	-1.390.000	110.000
21010	Tilpasninger 2.etasje Helsehuset	281.599	500.000	200.000	700.000
21013	Rehabilitering eldresenteret	0	300.000	-300.000	0
21014	Tilpasninger arealer NAV	0	500.000	500.000	1.000.000
21015	Fryal pumpestasjon	24.985	1.250.000	-1.170.000	80.000
21016	Møbelvegen – omlegging av avløp og overvann	0	250.000	-100.000	150.000
21017	Randsfjordvegen – omlegging av avløp og overvann	0	200.000	100.000	300.000
21018	Halmrastgutua – nyanlegg vann og avløp	0	1.500.000	-1.500.000	0
21021	Leddstyrt traktor med kantklipper	2.473.313	1.900.000	570.000	2.470.000
21023	Utredning regulering Hovlandsvegen mm	50.531	1.100.000	400.000	1.500.000
21027	Kabling Rådhuset	0	500.000	-500.000	0

21028	Oppgradering Wifi – SLUS/ Fryal	28.363	1.250.000	-1.220.000	30.000
21029	Oppgradering Wifi – Rådhuset og Helsehuset 2.etg	41.005	1.250.000	-1.205.000	30.000
21031	Solavskjerming Rådhuset	0	500.000	-500.000	0
21032	Solavskjerming Aktivitetsbygget på klinikken	0	100.000	-100.000	0
21035	Beplantning Hov sentrum	110.396	100.000	20.000	120.000
21038	Utredning leie for eie	0	200.000	-200.000	0
21040	Energiplan Rådhuset	0	100.000	-100.000	0
21043	Nordberg VA (inne på feltet)	380.960	8.500.000	-7.900.000	600.000
21047	Ny ferist Fall stasjon	336.688	250.000	90.000	340.000
Konto	Betegnelse	Regnskap pr 31.08.2021	Rev. budsjett 2021	Forslag endr pr 31.08.21	Forslag til nytt rev. budsjett 2021
05120	Avdrag på videreutlån	1 123 944	600 000	800 000	1 400 000
05290	Kjøp av aksjer	1 663 668	2 000 000	-330 000	1 670 000
05400	Avsetning til ubundne fond	0	1 500 000	-1 000 000	500 000

Totale endringer i investeringer pr 31.08.2021	- 29.510.000
--	--------------

Vesentlige endringer i bevilgningene til investeringer:

- Hovlitunet kommer litt under årets budsjett, men overskytende må overføres til neste år, fordi det vil være litt uteområder som blir stående igjen til 2022.
- Prosjektet om trafikksikkerhetstiltak i Hov sentrum er utsatt til 2022
- Prosjekt stedsutvikling Hov – bygging av lekeplass på Fladsrudtomta blir dyrere enn først antatt
- Brannbil ligger inne i gjeldende budsjett med 1,0 mill i 2021 og 3,5 mill i 2023. Det nye forslaget er å kjøpe en demobil som kommunen er tilbudt til 4,5 mill. i 2022.

- På prosjektet om Kunst for alle på Hovlitunet antas det at utgiftene i 2021 blir totalt på ca. 1 mill. Gjenstående beløp overføres til 2022.
- Utbedring amfi på SLUS er startet opp, men resten av prosjektet må vente til neste år.
- Prosjektet på pumpestasjon på Fryal må utsettes til 2022 grunnet manglende kapasitet, har kun være prosjektering/konsulentonorarer i 2021.
- Innkjøp av leddstyrt traktor er feilbudsjettet. Er opprinnelig budsjettet ekskl. mva., det riktige skal være inkl. mva
- Nyanlegg på vann og avløp i Halmrastgutua utsettes til 2024 grunnet manglende kapasitet til planlegging, skal planlegges i 2023.
- Resten av oppgradering på Wifi på SLUS, Fryal, Rådhuset og helsehuset 2.etg utsettes til 2022
- Vann- og avløpsprosjektet på Nordberg (inne på feltet) utsettes til 2022. Kun vært konsulentbistand på prosjektering i 2021.
-

Endringer i finansieringen

	Regnskap pr 2. tertial 2021	Rev. budsjett 2021	Forslag endr pr 2. tertial 2021	Forslag til rev. budsjett 2021
Salg av bygninger og anlegg	0	1 200 000	-1 200 000	0
Momskompensasjon investeringer		25.800.000	-3.300.000	22.500.000
Andre statlige overføring	0	8 220 000	21.280.000	29.500.000
Bruk av lån til investeringer i anleggsmidler		269.518.500	-48.651.107	220.867.393
Mottatte avdrag på videreutlån	2 762 005	600 000	2 400 000	3 000 000
Bruk av ubundne investeringsfond	1 663 668	2 000 000	-330 000	1 670 000
Bruk av bundne investeringsfond	291 107	0	291 107	291 107
Totale endringer i finansieringen pr 31.8.2021			-29.510.000	

Endringer i finansieringen reduseres totalt med kr 29.510.000, hvorav 3,3 mill er momskompensasjon, resterende bokføring av tilskudd fra Husbanken på Hovlitunet økes med 21,3 mill og 48,6 mill er redusert bruk av lån.